YENİ PARTİ
T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 16.11.2026
Sayı: 1148

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2802 sayılı Hâkimler Ve Savcılar Kanun'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 15.10.2026

Av. Servet MULLAOĞLU

Hatay Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	**Adalet**
Tarih: **18-11-2026**	Esas No:**2/4067**

T.B.M.M. YENİ PARTİ YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR MÜDÜRLÜĞÜ
16 Kasım 2026
Numarası:

TBMM
GENEL EVRAK
16 Kasım 2026
No: 198735

GEREKÇE

Anayasa'nın 153. maddesi uyarınca, Anayasa Mahkemesi kararları kesindir. Kararlar yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarının uygulanması ve bağlayıcılığı da temel olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 46. maddesi ile T.C. Anayasası'nın 90. maddesi gereğidir.

Ancak uygulamada, bazı yargı mercilerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi'nin kararlarını yerine getirmemesi veya geciktirmesi nedeniyle hukuk devleti ilkesi, hukuk güvenliği ve bireylerin temel hak ve özgürlükleri zedelenmektedir.

Türkiye İşçi Partisi (TİP) Milletvekili Can Atalay, AYM'nin Ocak 2024'te verdiği hak ihlali kararına rağmen, İstanbul 13'üncü Ağır Ceza Mahkemesi ve Yargıtay bu karara uymamıştır ve Can Atalay hala cezaevindedir. Hem yerel mahkeme hem de Yargıtay Anayasa Mahkemesi kararını göz ardı etmiştir.

Yine Halkların Demokratik Partisi (HDP) eski eş genel başkanı Selahattin Demirtaş, hakkında verilen AİHM ve AYM kararlarına rağmen yaklaşık on yıldır Edirne Cezaevi'nde bulunmaktadır. Aynı şekilde hakkında, AİHM ve AYM'nin hak ihlali kararı verdiği iş insanı Osman Kavala da dokuz yıldır cezaevindedir.

Gezi davasında Tayfun Kahraman hakkında verilen AYM'nin ihlal kararı sonrasında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, infazın durdurulması, tahliye ve yeniden yargılama taleplerini reddetmiştir.

Bu durum, yargı güveni derinden sarstığı gibi Anayasa'nın üstünlüğünü tehdit etmekte, bireylerin Anayasa ile güvence altına alınmış olan haklarının korunmasını fiilen engellemektedir. Anayasa Mahkemesi kararının tanınmadığı bir ülkede rejim çökmüş demektir.

Bu nedenle, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan hâkimler hakkında açık bir disiplin ve tazmin sorumluluğu mekanizması kurulması zorunlu hale gelmiştir.

Her ne kadar HSK tarafından birinci sınıfa ayrılan ve birinci sınıf olan hâkim ve savcıların çalışmalarının değerlendirilmesi esaslarına ilişkin ilke kararlarında, yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkeleri temelinde; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesince yapılan incelemelerde ihlal kararına sebebiyet verip vermedikleri, neden oldukları ihlalin niteliği ve ağırlığı ile ilgililerin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa ile teminat altına alınan hakların korunması konusundaki gayretlerinin de değerlendirileceği yönünde 05/04/2017- 675/2 numaralı karar ile ilke kararı alınmış olsa da AYM kararlarını uygulamayan bazı hakim ve savcıların daha üst görevlere getirilerek ödüllendirildikleri görülmüştür.

Bu kanun teklifi, Anayasa'nın 90. ve 153. maddesinin etkin biçimde uygulanmasını ve bu konuda direnen yargı mensuplarının, hukukun gereklerini yerine getirmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

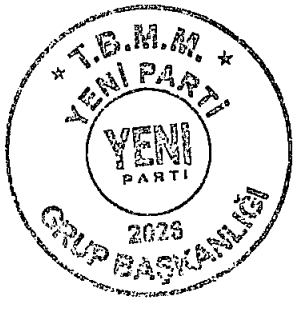

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi veya Anayasa Mahkemesi tarafından verilen hak ihlali kararlarının gereğini yerine getirmeyenler hakkında meslekten çıkarma cezası verilmesi öngörülmüştür.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

HÂKİMLER VE SAVCILAR KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 24/02/1983 tarih ve 2802 sayılı Hâkimler Ve Savcılar Kanunu'nun 69 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi veya Anayasa Mahkemesi tarafından verilen hak ihlali kararının gereğini yerine getirmeyenler hakkında meslekten çıkarma cezası verilir."

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

